

Gäller för: Verksamhet Specialistmedicin, Allergimottagning Sahlgrenska

Giltig från: 2026-03-05

Innehållsansvar: Maria Petersen, (marwa43), Vårdenhetschef

Giltig till: 2028-03-05

Godkänd av: Björn Lindkvist, (bjoli6), Verksamhetschef

Astma – PEF-registrering

Förändringar sedan föregående version

Verksamhetsnamn korrigerat. I övrigt inga ändringar gjorda sedan föregående version.

Bakgrund och syfte

Att säkra utförandet av PEF-registrering, för att fastställa eller utesluta astma.

Förutsättningar

Sjuksköterskor och läkare, Allergimottagningen, verksamhet Specialistmedicin, Område 6, Sahlgrenska Universitetssjukhuset ansvarar för att utföra arbetsmomenten enligt gällande rutin.

Sektionschefen och vårdenhetschefen ansvarar för att rutinen är känd och följs.

Verksamhetschefen ansvarar för att rutinen finns och följer gällande författningar/lagar.

Utförande

- PEF mäter maxflödet vid utandning i liter per minut ("hastigheten").
- Registreras morgon och kväll. Det bästa värdet av två noteras. Två veckor är en lämplig period.
- Ej trumpetstötar!
- Värdet noteras före och 15 min efter luftrörsvidgande medel med "x" (före) respektive "o" (efter).
- Reversmedicin: I första hand Buventol Easyhaler 0,8 mg, Ventoline diskus 0,8 mg eller Bricanyl Turbuhaler 1,0 mg (2 doser à 0,5 mg). Andra reversmediciner används efter individuell bedömning.

- Vid genomgången med patienten antecknas alla aktuella mediciner på avsedd plats. Vid behovs-mediciner noteras dag för dag, regelbunden medicinerings kan ”pilas”. Nyinsatt medicin ska speciellt anges.
- Anteckna årtal, datum, normalvärde och eventuellt personbästa.
- Patienten instrueras att under kurvan notera speciella omständigheter som kan påverka PEF-värdet, samt att fylla i symtom score innan varje blås.

För att PEF-kurvan skall ha något värde måste alla uppgifter vara riktigt och sanningsenligt ifyllda

Resultatet kan anges med olika grad av noggrannhet.

1. Medicinsk bedömning utan beräkningar görs alltid.
2. Ange största reversibiliteten vid ett tillfälle under registreringsperioden:

värdet efter $\beta 2$ – värdet före $\beta 2$ x 100 = reversibilitet uttryckt i % **Reversibilitet**

referensvärdet

PEF ökar >15 %

3. PEF-variabilitet under 14 dagar enligt:

högsta PEF - lägsta värdet x 100

medelvärdet

Räkneexempel:

högsta värde: 500

Lägsta värde: 400

Medelvärde: 500 + 400 = 450

2

500 (högsta PEF) – 400 (lägsta värde) x 100 = 22 %

450 (medelvärdet)

Variabilitet >20 % talar starkt för astma. Variabiliteten beräknas på högsta och lägsta PEF-värde oavsett före eller efter bronkdilaterare.

Avsteg från rutin

Medvetet avsteg från rutinen dokumenteras i Melior om rutinen är kopplad till patient. Övriga orsaker till avsteg från rutinen rapporteras i MedControlPRO, där aktuell linjeförord ansvarar för utredning, åtgärd och uppföljning.

Uppföljning

Uppföljning, utvärdering och revidering av rutindokumentet ska ske vid behov, dock senast två år efter godkännande. Ansvar för revidering har sektionschefen eller av denne utsedd person.

Arbetsgrupp

Rutinen framtagen av Rosita Sundberg, sjuksköterska
Allergimottagningen.

Denna version reviderad av: Maria Petersen, vårdenhetschef
Allergimottagningen och Mona Palmqvist, Överläkare, Medicinskt
Ansvarig Läkare Allergimottagningen.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Specialistmedicin, Allergimottagning
Sahlgrenska

Innehållsansvar: Maria Petersen, (marwa43), Vårdenhetschef

Godkänd av: Björn Lindkvist, (bjoli6), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9788-135611145-115

Version: 9.0

Giltig från: 2026-03-05

Giltig till: 2028-03-05